

[Lone Dybkjær.]

i virkeligheden frit kan etablere alting, blot der kan etableres en sammenhængende undervisningsplan. Derved får folkeoplysningen jo mulighed for at blive folkelig såvel i sin bredde som med hensyn til mulige initiativtagere. Inden man derfor bryder med dette princip, må man have drøftet meget nøje, hvad konsekvenserne vil være, hvis man skal finde frem til noget andet, hvis man har en overordnet målsætning, om det vil få nogen konsekvenser for netop det folkelige.

Hvis venstres forslag gennemføres i sin nuværende skikkelse, har man ikke nogen garanti for, at der vil være nogen fritidsvirksomhed og -undervisning. Der står selvfølgelig en række steder i lovforslaget, at hvis ikke der er alsidige tilbud, må kommunen etablere tilbud, men der står ikke noget om, hvad alsidigt er, hverken i indhold eller i mængde, og vi kan jo ikke til evig tid ligesom blot sige, at det skal være, som det er i dag. Vi risikerer, at det bliver de svage grupper i samfundet, dem, der er uden den lange skolegang, der vil blive endnu svagere stillet, end de er i dag, og vil få endnu færre muligheder, end de har i dag.

Det er naturligvis en konsekvens af bloktilskudsprincippet, at der vil være en forskel fra kommune til kommune. Det er vel også noget af det, man har ønsket med kommunalreformen, men skal man etablere en decentralisering, må man have garantier for, at der i hvert fald er opfyldt visse minimumskrav, og det er der, så vidt jeg kan se, ikke nogen garantier for i venstres forslag. Med andre ord, skal der ske decentralisering, må der være en overordnet målsætning.

Forslaget er vel i og for sig i overensstemmelse med ægte liberalistisk tankegang, men det kan det radikale venstre jo heller ikke tilslutte sig. Vi kan godt tilslutte os decentralisering, men kun, som jeg sagde, hvis der er nogle overordnede principper.

Skal man tage nogle enkelte konkrete punkter frem, vil jeg godt nævne, at jeg synes, man bør diskutere, hvis man skal gå over til bloktilskud, om de skal ligge i amterne eller i primærkommunerne; f. eks. kan man nævne den erhvervsrettede undervisning. Skal den ligge det ene eller det andet sted?

Endvidere synes jeg, man bør diskutere, hvilken grad af koordination man skal have. Det er klart, at oplysningsforbundene ikke vil være interesserede i koordination, og man ved

også, at jo flere tilbud der er, jo flere mennesker tiltrækker man, men det er vel givet, at der er nogle, hvad kan man sige, optimale løsninger for det her, at man ligesom må prøve at finde frem til, hvor man opnår mest muligt.

Med hensyn til specialundervisningen synes jeg, at venstres forslag er svagt. Igen står der meget lidt i bemærkningerne og meget lidt i lovforslaget. Man antyder ligesom, at man ikke vil ændre på det, men det er noget stedmoderligt behandlet, så jeg synes, man kan frygte, at resultatet af et sådant lovforslag vil blive, at specialundervisningen vil være dårligere, end den er i dag, og det kan vi ikke være tilhængere af. Derimod kan vi godt være tilhængere af, at man måske prøver at koordinere tilbudene inden for netop specialundervisningen noget bedre.

Endelig synes jeg også, man bør diskutere aldersgrænser. Venstre har prøvet på at ændre noget på aldersgrænserne, men jeg synes, man lidt mere fordomsfrit må diskutere, om det er 14 år, 18 år eller 25 år, man nu vil have inden for de enkelte områder, og om der er rimelighed i at opretholde aldersgrænserne, sådan som det er gjort her.

Konklusionen bliver altså, at vi synes, der er gode ting i forslaget. Vi vil være nervøse for at ændre på fritidsundervisningsområdet på baggrund af dette lovforslag, men vi er villige til at tage en nøjere debat i undervisningsudvalget om alle spørgsmålene.

Kristine Helberg (SF):

Det, der karakteriserer venstres forslag, er først og fremmest, at det er blevet til i andre tider end dem, vi lever i i dag. Jeg vil endda gå så vidt som til at sige, at hvis dette forslag var fremkommet ikke i 1974, hvor det i virkeligheden hører hjemme, men nogle år forinden, i de glade 1960'ere, ville vi måske ikke have været så bekymrede over dets indhold, som vi er blevet det siden, fordi i den optimisme, der prægede 1960'erne, ville man have haft den dybeste og inderligste tillid til, at amterne og kommunerne ville kunne udnytte den frihed, som lovforslaget bygger på og vil udvikle, at de ville bruge den på den allerbedste og mest frisindede måde. Men situationen, som er en helt anden nu, viser, hvor farligt det er at følge sådan nogle tanker for langt ud, især når krisen er over os.

Jeg er bange for, at lovforslaget, som sikkert har de bedste intentioner, i øjeblikket ville